

Inden for afsnittet om de enkelte foranstaltninger skal dernæst gøres nogle bemærkninger om udkastets § 105 (nu § 110) om *rettighedsfortabelse*. Denne paragraf omfatter dels i stk. 1 en almindelig bestemmelse om adgangen til at opnå eller fortsat udøve en ret-tighed uanset domfældelse for en forbrydelse, dels i stk. 2 en bestemmelse om frakendelse af valgret og valgbarhed. Den førstnævnte bestemmelse, som tilsigter at følge straffelovs-kommissionens forslag i betænkningen angående fortabelse af rettigheder, afgivet den 2. maj 1950, kan i alt væsentligt tiltrædes. Om forslag til ændring på enkelte punkter hen-vises til bemærkningerne.

Stk. 2 åbner adgang til frakendelse af valgret og valgbarhed til Grønlands landsråd, såfremt gerningsmanden på grund af det udviste forhold ikke findes at besidde den agtelse og tillid, som er nødvendig for disse rettigheder. Dette forslag imødekommer et af lands-rådene fremsat ønske og tjener som et supplement til lov nr. 271 af 27. maj 1950 om Grøn-lands landsråd og kommunalbestyrelser, som i § 3 forudsætter, at valgret kan være fra-kendt. — Straffelovskommissionen kan ikke tiltræde udkastets forslag. Frakendelse af valgret og valgbarhed er i det hele ikke forenelig med de principper, som loven iøvrigt søger at gennemføre. Kun i tilfælde, hvor en person dømmes for en politisk lovovertredelse, synes der at kunne blive tale om at anvende valgretsfrakendelse som et adækvat middel til at forebygge nye lovovertredelser af samme art eller iøvrigt opnå et formål, som gør denne fremgangsmåde rimelig. Kommissionen henstiller derfor, at man ikke ved en alminde-ligt formet regel om adgang til frakendelse af valgret og valgbarhed som følge af manglende agtelse og tillid gør et væsentligt brud på lovens princip om anvendelse af præventivt be-grundede foranstaltninger. Såfremt det ikke er muligt helt at afskaffe denne regel (og sam-tidig den ovenfor nævnte bestemmelse i loven af 27. maj 1950), bør den begrænses til an-vendelse i tilfælde af domfældelse for et i lovens kap. 5 eller 6 omhandlet forhold.

For den grønlandske kriminalret vil det ikke mindst være af betydning, at *loven kodificerer de gerningstyper*, som kan medføre ansvar. Der er, som det klart ses af bemærk-ningerne, lagt vægt på at fastlægge gerningsindholdene under nøje hensyntagen til grøn-landsk retsopfattelse og hidtidig praksis. Kodifikationen har dog været forbundet med for-skellige vanskeligheder. Retsopfattelsen er ikke på alle punkter den samme overalt i Grønland, endvidere må der tages hensyn til en gradvis ændring i bedømmelsen af visse handlinger, undertiden kan det ligefrem være ønskeligt at lede opfattelsen i en bestemt retning, og endelig spiller det en væsentlig rolle, at loven skal finde anvendelse på alle i Grønland bosatte ikke-indfødte personer, først og fremmest et stadig stigende antal danske, samt at der under de kommende års udvikling kan ventes at ville blive skabt forudsæt-ninger for nogle hidtil ukendte lovovertredelser. Det bliver herved af vigtighed at tilstræbe regler, som af grønlænderne føles rimelige og stemmende med deres vurdering af de for-skellige handlinger, men som tillige imødekommer et behov for reaktion og i videst muligt omfang tager hensyn til, hvorledes det kriminelle område er afgrænset i den danske straffelov.

Det er kommissionens opfattelse, at udkastet i det hele har forenet de ovennævnte hensyn på en fuldt tilfredsstillende måde. En medvirkende årsag hertil synes det at være, at disse hensyn sjældent fører i vidt forskellig retning, men som oftest mødes i en regel, der med de fornødne modifikationer kan bygges på en eller flere bestemmelser i straffe-loven. Kommissionen har derfor kunnet tage sit udgangspunkt i en sammenligning med straffeloven, og dens vigtigste opgave har været at undersøge, hvilke forbrydelser udkastet medtager, og hvilke der ses bort fra; endvidere i hvilke tilfælde straffelovens formulering